

Uzasadnienie

Zmiana ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2111, z późn. zm.), zwanej dalej „uos”, stanowi realizację filaru VI: „Wsparcie dla biznesu i deregulacja” planu gospodarczego na 2025 r. „Polska. Rok przełomu, który zakłada eliminację zbędnych procedur administracyjnych, redukcję kosztów prowadzenia działalności oraz zwiększenie przejrzystości systemu podatkowego. Projektowane rozwiązanie ma na celu zniesienie istniejącego dualizmu w zakresie sposobu uiszczania opłaty skarbowej od dokumentu pełnomocnictwa w formie pisemnej oraz elektronicznej i uproszczenie zasad zapłaty opłaty skarbowej przez podmioty zobowiązane. Ułatwienie dotyczące wywiązywania się z obowiązku zapłaty opłaty skarbowej wynikające z projektowanych rozwiązań polega na wyeliminowaniu konieczności każdorazowego ustalania rachunku bankowego właściwego organu podatkowego, w sprawach do których dołączany jest dokument pełnomocnictwa, bowiem osoba lub podmiot zobowiązany do zapłaty opłaty będzie ją uiszczać na konto tego samego organu zgodnie ze swoim miejscem zamieszkania lub siedzibą, niezależnie od formy składanego pełnomocnictwa.

Zgodnie z art. 12 ust. 2 pkt 2 i 3 uos organem podatkowym właściwym miejscowo w sprawach opłaty skarbowej od złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury oraz jego odpisu, wypisu lub kopii jest organ podatkowy właściwy ze względu na miejsce złożenia dokumentu. Jeśli więc pełnomocnictwo zostało złożone w formie papierowej, to opłatę wpłaca się na konto urzędu miasta lub gminy, na którego terenie znajduje się urząd lub inna instytucja, w której składa się pełnomocnictwo. Natomiast w przypadku złożenia dokumentu, w formie elektronicznej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, organ podatkowy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę mocodawcy. Jeśli więc pełnomocnictwo jest składane elektronicznie, to opłatę skarbową wpłaca się na konto urzędu miasta lub gminy, właściwego dla miejsca zamieszkania lub siedziby mocodawcy. W przypadku udzielenia pełnomocnictwa lub prokury przez więcej niż jednego mocodawcę w jednym dokumencie, właściwym miejscowo w sprawie tej opłaty jest organ podatkowy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę mocodawcy wskazanego w tym dokumencie jako pierwszy, który ma miejsce zamieszkania albo siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jeżeli zaś mocodawca albo żaden z mocodawców ustanawiających pełnomocnictwo lub prokurę w jednym dokumencie nie ma miejsca zamieszkania albo siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej właściwym miejscowo jest Prezydent miasta stołecznego Warszawy.

Mimo precyzyjnego unormowania kwestii właściwości miejscowej organów podatkowych w sprawach opłaty skarbowej od złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury, w związku z istniejącym dualizmem rozwiązań uzależnionym od formy w jakiej składany jest dokument (forma pisemna albo elektroniczna), niektórzy podatnicy postulują wprowadzenie jednolitego sposobu uiszczania opłaty skarbowej od pełnomocnictw.

Projekt przewiduje określenie organu podatkowego właściwego miejscowo w sprawie opłaty skarbowej od złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury oraz jego odpisu, wypisu lub kopii niezależnie od formy tego dokumentu. Proponuje się, aby organem właściwym miejscowo w sprawie tej opłaty był wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę mocodawcy. Jednocześnie w celu zapobieżenia sporom kompetencyjnym między organami podatkowymi w przypadku ustanowienia pełnomocnictwa w jednym dokumencie przez więcej niż jednego mocodawcę proponuje się, by właściwym organem podatkowym w sprawie opłaty skarbowej od złożenia tego dokumentu był organ właściwy ze względu na miejsca zamieszkania lub siedzibę mocodawcy wskazanego w tym dokumencie jako pierwszy, który ma miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jeżeli natomiast żaden z mocodawców nie będzie posiadał

miejsca zamieszkania lub siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, właściwym organem podatkowym będzie Prezydent m. st. Warszawy.

Zaproponowane rozwiązanie pozwoli na bardziej równomierne rozłożenie wpływów z opłaty skarbowej do budżetów gmin na obszarze kraju, gdyż opłata ta zasili budżety wszystkich gmin, a nie wyłącznie tych na terenie których znajdują się siedziby organów administracji publicznej i sądów, w których składane są dokumenty pełnomocnictwa.

W art. 2 projektu ustawy zawarto przepis przejściowy w związku z wprowadzaną zmianą organu podatkowego właściwego miejscowo w sprawie opłaty skarbowej od złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury, jego odpisu, wypisu lub kopii. Zaproponowano rozwiązanie, że w przypadkach, w których przed dniem wejścia w życie ustawy złożono taki dokument w organie administracji publicznej, podmiocie załatwiającym sprawy z zakresu administracji publicznej lub w postępowaniu sądowym, do ustalania organu podatkowego właściwego miejscowo w sprawie opłaty skarbowej stosuje się przepisy dotychczasowe, tj. ze względu na miejsce złożenia dokumentu. Mając na względzie stosunkowo niską stawkę opłaty skarbowej od tych przedmiotów (17 zł), uzasadnienie do przyjęcia takiego rozwiązania wynika z ekonomicznego punktu widzenia, tj. pracochłonności i kosztów związanych z przekazaniem zapłaconej opłaty organowi podatkowemu właściwemu po wejściu w życie zmian przez organ podatkowy, na rachunek którego opłata skarbowa została zapłacona. Z tego względu zmienione przepisy będą miały zastosowanie do dokumentów stwierdzających udzielenie pełnomocnictwa lub prokury oraz ich odpisów, wypisów lub kopii złożonych w formie elektronicznej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego poczynawszy od dnia wejścia w życie zmian.

Z uwagi na wprowadzenie pozytywnych rozwiązań dla podatników, proponuje się, aby ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, w związku z czym nie podlega procedurze notyfikacji na zasadach przewidzianych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu celem uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia, w przypadkach określonych w obowiązujących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przepisach Unii Europejskiej.

Projekt zostanie przekazany do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248, z późn. zm.) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2024 r. poz. 806) projekt ustawy podlega udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.